

ΚΕΙΜΕΝΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1. Προσπάθειες για την υπεράσπιση της ελευθερίας και αξιοπρέπειας – σύνδεση με τον τίτλο του ποιήματος

Ο ποιητής υποστηρίζει πως κάθε άνθρωπος έχει καθήκον να υπερασπίζεται την αξιοπρέπειά του και την ελευθερία σκέψης και κρίσης του, αποφεύγοντας τη συνεχή επαφή με ανθρώπους που δεν του προσφέρουν ουσιαστικά ερεθίσματα. Η συνεχής συναναστροφή με παρέες που επιδιώκουν μόνο την επιφανειακή διασκέδαση επιδρά αρνητικά στη διαμόρφωση του χαρακτήρα μας. Η χωρίς κρίση επαφή με τέτοιους ανθρώπους οδηγεί σε έκθεση σε ανούσιες συζητήσεις και ανώφελες ενασχολήσεις. Γι' αυτό, ο καθένας οφείλει να περιορίζει τις περιττές συναναστροφές και να προστατεύει την προσωπικότητά του.

Ο Καβάφης, όπως φαίνεται και από τον τίτλο του ποιήματος, επισημαίνει πως δεν είναι δυνατό να προστατευτούμε πλήρως από τις αρνητικές επιρροές των άλλων, μπορούμε όμως —στο μέτρο του δυνατού— να το προσπαθούμε. Η διαφύλαξη της ατομικότητάς μας είναι δύσκολο εγχείρημα, καθώς η καθημερινότητα μάς φέρνει αναπόφευκτα σε επαφή με ανθρώπους που δεν έχουμε επιλέξει. Γι' αυτό απαιτείται συνειδητή προσπάθεια, επιμονή και αποφασιστικότητα.

2. Οι μετοχές και η λειτουργία τους

Οι μετοχές που συναντούμε στο ποίημα είναι: **πηαίνοντας, γυρίζοντας, εκθέτοντας.**

Πρόκειται για **τροπικές μετοχές**, οι οποίες δείχνουν **τον τρόπο** με τον οποίο ο άνθρωπος θέτει σε κίνδυνο την ατομικότητα και την αξιοπρέπειά του.

Με το να πηγαίνουμε σε κάθε είδους κοινωνική εκδήλωση, να περιπλανιόμαστε συνεχώς από μέρος σε μέρος και να εκθέτουμε τον εαυτό μας στην επιπολαιότητα των ανούσιων συναναστροφών, ουσιαστικά συμβάλλουμε εμείς οι ίδιοι στη φθορά της προσωπικότητάς μας.

3. Ο κίνδυνος του τελευταίου στίχου και τρόποι αντιμετώπισης

Ο ποιητής επισημαίνει τον **κίνδυνο της αλλοτρίωσης** που προκαλείται από τη συνεχή έκθεση του ανθρώπου σε ανούσιες συναναστροφές. Ο άνθρωπος φτάνει να **αποξενώνεται από τον εαυτό του**, να αισθάνεται πως η ζωή του είναι άδεια, μονότονη και καταπιεστική.

Η αλλοτρίωση συνεπάγεται απώλεια της ατομικότητας — ο άνθρωπος γίνεται μέρος της μάζας, παύει να διακρίνει τα ιδιαίτερα στοιχεία του χαρακτήρα του και χάνει την αυθεντικότητά του.

Αντί, λοιπόν, να καλλιεργούμε την προσωπικότητά μας, αναλωνόμαστε σε επιφανειακές συναναστροφές και ασχολίες, με αποτέλεσμα να απομακρυνόμαστε από τους στόχους και τις δυνατότητές μας.

Η αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου απαιτεί **συνειδητή προσπάθεια αυτοβελτίωσης, ενίσχυση του εσωτερικού μας κόσμου και επιλογή ανθρώπων που συμβάλλουν θετικά στην προσωπική μας ανάπτυξη.**

4. Κοινωνικές εκδηλώσεις που ευτελίζουν τη ζωή – σύγχρονο παράδειγμα

Ο ποιητής δεν στέκεται τόσο στο είδος των κοινωνικών εκδηλώσεων, όσο στην **ανούσια σπατάλη του χρόνου** σε επαφές που δεν προσφέρουν πνευματικό ή ψυχικό όφελος.

Όσο περισσότερο επιδιώκουμε την ένταξη σε παρέες και προσπαθούμε να προσαρμοστούμε στις απαιτήσεις τους, τόσο περισσότερο **χάνουμε την επαφή με τον εαυτό μας.**

Ο κίνδυνος αυτός κορυφώνεται όταν οι εκδηλώσεις αυτές μετατρέπουν τους ανθρώπους σε **ομογενοποιημένη μάζα**, όπου η προσωπικότητα και η κριτική σκέψη χάνονται.

Ένα σύγχρονο παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η **αδιάκοπη συμμετοχή σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης** και μαζικά events, όπου κυριαρχεί η επίδειξη και όχι η ουσιαστική επικοινωνία, με αποτέλεσμα τη σταδιακή απώλεια της αυθεντικότητας του ατόμου.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ